

Západočeská univerzita v Plzni
Fakulta designu a umění Ladislava Sutnara

Diplomová práce

AUTORSKÁ KNIHA

BcA. Lenka Kohoutová

Plzeň 2016

Západočeská univerzita v Plzni
Fakulta designu a umění Ladislava Sutnara

Katedra designu

Studijní program Design

Studijní obor Ilustrace a grafický design

Specializace Ilustrace

Diplomová práce

AUTORSKÁ KNIHA

ZA

BcA. Lenka Kohoutová

Vedoucí práce: Doc. MgA. Kristýna Fišerová

Katedra designu

Fakulta designu a umění Ladislava Sutnara Západočeské
univerzity v Plzni

Plzeň 2016

Prohlašuji, že jsem práci zpracoval(a) samostatně a použil(a) jen uvedených pramenů a literatury.

Plzeň, duben 2016

.....

podpis autora

Obsah

1. Mé dosavadní dílo v kontextu specializace.	1
2. Téma a důvod jeho volby	4
3. Cíl práce	5
4. Proces přípravy	6
4.1 Inspirace	6
4.2 Příprava návrhů	9
5. Proces tvorby	11
5.1 Vektorové ilustrace	11
5.2 Typografie	12
5.3 Vazba	12
6. Technologická specifika	14
7. Popis díla	16
7.1 Titulní strana	16
7.2 Stromy	16
7.3 Businessmen	17
7.4 Bouda	17
7.5 Lovec	17
7.6 Les	17
7.7 Hipster	18
7.8 Louka	18
7.9 Babiččina skříň	19
7.10 Masna	19
7.11 Rybník	19
7.12 Střecha	20

8. Přínos práce pro daný obor	21
9. Silné stránky	22
10. Slabé stránky	23
11. Seznam použitých zdrojů	24
a) knižní a periodická literatura	24
b) internetové zdroje	24
12. Resumé	25
13. Seznam příloh	26

1. Mé dosavadní dílo v kontextu specializace

K mým dosavadním dílům bych zařadila zejména ta, která jsem tvořila během svého studia, ať již tady na magisterském oboru Fakulty designu a umění Ladislava Sutnara nebo na bakalářském studiu Ústavu umění a designu, tak i na Střední škole Náhorní v Praze, kde jsem studovala čtyři roky obor propagační výtvarnictví. Ale už na základní škole jsem se zajímala o výtvarné umění. Několik let jsem navštěvovala E-Dílnu, výtvarné studio akademického malíře Vlastimila Elšíka a Heleny Elšíkové, které spolupracuje s nadací Archa Chantal, kde jsem zajišťovala pomoc s výzdobou nemocničních pokojů dětských oddělení. Právě tam jsem se naučila základy malby, kresby, grafických technik. V té době jsem se rozhodla pro výtvarné umění jako svůj životní směr.

V rámci studia v Plzni jsem měla možnost vyzkoušet si práci s větším rozsahem, a to díky tomu, že jsem v bakalářském programu strávila rok v ateliéru Kniha a tvarování papíru. Práce s vazbou knihy mě velmi bavila a jsem opravdu ráda, že jsem měla možnost se naučit, do té doby pro mě neznámé, věci. V této době jsem si ale také uvědomila, že zkušenosti, které získám během studia, jsou pro mě velmi přínosné a nezbytné pro mou další tvorbu. Rozhodla jsem se proto přejít na zbývající dva roky do ateliéru grafického designu. Jsem člověk, který si rád rozšiřuje své schopnosti a tvoří si jasnější pohled na věc. Proto jsem v magisterském programu volila ilustraci, kde jsem mohla rozvinout to, co jsem se naučila v předchozích oborech. V tomto spojení zkušeností jsem našla obrovský přínos pro mou nynější tvorbu.

Jelikož je grafický design pro mne stále nejbližší vyjadřovací prostředek, tak jsem se ho nevzdala ani v případě ilustrování knih. Díky tomu jsem si za poslední tři roky našla svůj styl, kterému jsem věrná a myslím, že i nadále budu.

V atelieru ilustrace mi byla panem docentem Josefem Mišterou vyjádřena podpora věnovat se grafickému designu ve spojení s ilustrací, a proto jsem měla možnost rozvíjet své schopnosti stále dál tak, jak jsem chtěla. Za tuto zkušenost jsem nesmírně vděčná.

Mezi práce, kde vidím největší posun, patří zejména kniha Dopisy vnučce od paní Jiřiny Šiklové, známé socioložky, kterou jsem ilustrovala v prvním ročníku magisterského studia. Byla jsem unešená její srozumitelnou formou dialogu mezi generacemi a vytvářením porozumění mezi nimi. Tato práce mi opravdu dělala radost a dala mi pocit smysluplnosti. Měla jsem zde poprvé možnost komunikovat přímo i s autorkou, což pro mě bylo velice vzrušující, neboť paní Šiklová je totiž můj velký vzor. V této knize jsem použila poprvé vektorovou grafiku v podobě piktogramů. Důležitá také pro mě byla možnost uplatnit zde můj velký koníček, a to knižní vazbu. Za zmínku určitě stojí i série plakátů s gastro tematikou. Váhala jsem a nejdříve jsem hledala řešení složitějších výzev v beletrii i v médiích, ale došlo mi, že spoustu inspirace mám doslova přímo před sebou a jídlo většinu z nás výrazně ovlivňuje. Důležitá pro mě pak byla samozřejmě práce s Venušemi plzeňského rodáka pana Ladislava Sutnara, které jsem převedla do prostoru a vytvořila tak nový rozměr těchto děl. Samozřejmě si různé věci žádají své, a bylo tedy potřeba si s tím v hlavě trochu pohrát a vytvořit práci, za kterou budu zodpovědná a bude dostatečně kvalitní či na dostatečné úrovni. K mému nadšení se tato práce setkala s velkým úspěchem a zmíněné Venuše se dále dělali na zakázku pro Sutnarovu výstavu v plzeňské galerii.

Do této kapitoly bych také ráda zařadila zmínku o mé studijní stáži v italském městě Frosinone na Accademia di belle arti. Ačkoliv mě tato stáž neposunula zas o tolik profesně dopředu, jak jsem si představovala, dala mi něco, co považuji za velice přínosné, a to inspiraci pro satirickou tvorbu. Jelikož, když jste odsouzeni v Itálii jen sami na sebe, bez znalosti

italštiny, jediným způsobem jak tam přežít mezi domorodci, je smysl pro humor. Důležité tam bylo umět si uvolnit mysl jako pravý Ital a nechat vše na osudu, případně na zítřku, jak místní lidé rádi zdůrazňují. Touto stáží se mi velmi uvolnilo uvažování o umění samotném, a tím jsem začala jít směrem humoru, který dokáže mít i poučnou formu vedoucí k zamyšlení se nad problémy.

Všechny tyto projekty a zkušenosti jsou zásadní pro moji prezentaci a věřím, že touto svou diplomovou prací posunu svou tvorbu zase o kus dál.

2. Téma a důvod jeho volby

Téma diplomové práce jsem si vybírala, když jsem byla na studijní stáži v rámci programu Erasmus v Itálii. Protože jsem byla v novém prostředí s poměrně jinou kulturou a mentalitou lidí, začala jsem se rozhlížet. Spjovala jsem pocity se zkušenostmi, na jejich základě jsem vyhodnotila situaci a podle toho jsem začala pracovat na humorném pojetí své práce. Právě tam jsem se začala zabývat lehce satirickou knihou s názvem „Italy vs. Czech Republic” a tento způsob vyjadřování humoru i názorů mi byl natolik blízký, že jsem došla k rozhodnutí se tímto směrem ubírat i nadále. Z tohoto důvodu jsem si vybrala téma autorská kniha, která mi dává dostatečnou svobodu ve vytvoření humorné knihy.

Dalším faktorem pro volbu tohoto tématu byl i nápad na hravou techniku odfiltrovávání barvy. Vzpomněla jsem si na své dětství a časopisy, které jsem jako dítě měla ráda. Vyhledávala jsem v nich různé hlavolamy, odkryvačky, tajemství. I toto patřilo k věcem, které mě ovlivňovaly a formovaly. Proto jsem si byla od začátku jistá, že kniha je ideální medium, které pro to použít.

Samozřejmě, že studium beru jako vážnou věc, ale jeho zakončení chci pojmut vesele, a především pro mě zábavně, abych měla na co v dobrém vzpomínat. Pochopila jsem, že pokud chci uspět, musí mě práce bavit. Proto myslím, že téma, které jsem zvolila, je dobrá volba pro dílo, do kterého můžu dát kus sebe samé.

3. Cíl práce

Jak jsem již zmínila v předchozím bodu, cílem mé práce je pobavit, jak čtenáře, tak sebe a ukázat hravou stranu grafické ilustrace. Cíleně se snažím vyprodukovat knihu, která spojuje práci s knižní vazbou a vektorovou ilustrací. Samozřejmě chci vytvořit kvalitní autorskou knihu pro širší spektrum diváků, která obstojí na poli současné profesionální knižní ilustrace a zaujme i v konkurenci knih, zejména díky typu zpracování.

Dále chci připomenout trochu pozapomenutou techniku odkrývání barvy pomocí barevné fólie, která je podle mě jednoduše geniální. Kniha dokáže probudit zvědavost a dětskou duši ve čtenáři jakéhokoliv věku a to je jak cíl práce, tak i odměna pro autora.

I přesto, že ilustrace mají především pobavit, tak ale chci, aby mohly být i důvodem k zamyšlení nad věcmi a problémy kolem nás.

4. Proces přípravy

4.1 Inspirace

V této kapitole bych se ráda zabývala autory, knihami a nakladatelstvími, které mají velký vliv na mojí nynější tvorbu a hrají velkou roli v přípravě pro mou diplomovou práci.

V první řadě bych zmínila nakladatelství, která vydávají knihy, které se vyhýbají klasickému mainstreamu. Především nakladatelství Baobab, které je malým alternativním nakladatelstvím ilustrovaných knih pro děti a mládež. Věnuje se především vydávání původních textů a zajímavých překladů. Spolupracují s nastupující generací výtvarníků. Organizují a iniciují menší kulturní akce zaměřené na propagaci nekomerční literatury a divadla a pořádají literární čtení a výstavy. V budoucnu by pro mne byla čest vytvořit knihu pro toto nakladatelství. Dále bych zmínila německé nakladatelství Gestalten, které jsem objevila při mých častých cestách do Berlína. Gestalten je známý pro jeho více než 600 vydaných knih o současném umění. Knihy dokumentují zásadní vývoj v designu, v životním stylu, ilustraci, architektuře, módě, fotografování, cestování a umění. Knihy, které poskytují mnoha lidem inspiraci a praktickou hodnotu, protože zkoumají nové tvůrčí pole způsoby, které jsme dosud neviděli. Jejich domácí obchod v Berlíně je pro mne jako oáza inspirace. Je zařízen tak, abyste tam mohli strávit hodiny prohlížením a pročitáním knih v příjemném prostředí jako doma. Ať je má cesta do Berlína jakkoliv krátká, vždy si najdu čas zajít do tohoto knihkupectví. Některé tituly tohoto nakladatelství najdeme i u nás v Page Five, což je další zdroj mé inspirace na našem trhu. Na stránkách oborového webu věnujícímu se umění www.pritsedí.cz je toto vydavatelství uvedeno následovně: *„Page Five je mladé knihkupectví a vydavatelství specializující se na prodej a produkci výtvarných publikací, autorských tisků a uměleckých periodik. Jeho zakladatelé jsou posedlí papírem, knihami a různými formami vizuální kultury. Přinášejí širokou*

škálu publikací a materiálů od výtvarného umění a teorii, přes design, architekturu, až po fotografii či poezii. Jejich cílem je skrze vydavatelskou činnost podpořit tvorbu mladých autorů a kulturních aktérů, a tím se podílet na propagaci místního kulturního prostředí v Čechách a zahraničí. Kromě vydavatelské práce jsou fascinováni materializací tištěného slova a obrazu. Nedílnou součástí aktivit Page Five je také výstavní činnost, konkrétně výstavní projekty autorů, skupin, či témat, kter budou vycházet z obsahu vydaných knih. Těm také věnují výlohu jejich prostoru.”¹

Velkou inspiraci hledám v geometrickém grafickém designu, který je mi už po léta velmi blízký, a také v ilustracích tvořených linkami. Linka je pro mě nejlepší vyjadřovací prostředek v mé tvorbě, a tak se samozřejmě rozhlížím po české scéně umělců, kteří jsou mi stylem blízko a nechávám se jimi ovlivňovat, ať vědomě, či ne. Jedním z umělců, který mě oslovil svou tvorbou, je mladá grafická designerka Kristina Ambrozová, absolventka Vysoké školy uměleckoprůmyslové v Praze. S touto autorkou jsem měla mnohokrát možnost hovořit a její myšlení o umění a grafickém designu se shoduje s mým, což je vidět i v jejích dílech. Obě jsme velké obdivovatelky funkcionalistické architektury, která je podle mne velký zdroj inspirace pro každého grafického designera. Kristina se tímto tématem zabývala až do té míry, že vytvořila ilustrované plakáty pro vilu Tugendhat v Brně. Tyto plakáty jsou mým nejoblíbenějším dílem od této designerky. Mám mnoho dalších současných grafických designérů a ilustrátorů, které obdivuji, a přitom se jejich styl značně liší od mého, jako například Michal Škapa, Petr Cabalka, David Böhm a Jiří Franta či Lukáš Hudec, který je vynikající kreslíř a má můj velký respekt a obdiv.

Určitě bych sem chtěla zařadit zmínku o velkém umělci, který inspiruje všechny na naší fakultě umění a designu, ať již vědomě

¹ Dostupné z: <http://www.protisedi.cz/article/page-five-je-mlade-knihkupectvi-nakladatelstvi-zamerene-na-umeni-design-seznamte-se> [20.4.2016]

pod návalem informací o této osobě, které jsou k nám hrnuty ze všech stran, či nevědomě přes díla ostatních ovlivněných studentů. Tento umělec je samozřejmě pan Ladislav Sutnar, který ovlivnil svou tvorbou mnoho mých prací převážně na mém magisterském studiu na této škole. Jeho vliv je patrný z mých plakátů s gastro tematikou, ale i v mých dalších ilustracích. Jako velká milovnice knižní vazby a knih obecně bych tu ráda zmínila pár faktů o tvorbě knih pana Sutnara. *„Ladislav Sutnar experimentoval s kombinací materiálů kontrastních povrchových struktur, aby docílil rozdílných hmatových vjemů. Novinkou byl i jeho výrazný barevný rozvrh textilních vazeb. Knižní vazby tak měly podle jeho slov „potěšit hmat i zrak“. Jednoduché symboly sloužily k identifikaci knihy nebo edice.“* *„Ladislav Sutnar rozvrhoval knihu stejně jako projektant dům, tj. zevnitř, podle funkční logiky jednotlivých částí. Věnoval pozornost zpracování informačního aparátu; hierarchie informací se objevuje ve všech typech publikací, od katalogů, časopisů, dětských knih, až po beletrii. Ve Spojených státech, kde nedostal k úpravě knih mnoho příležitostí, se soustředil na novátorské zpracování textu.”*²

V rámci toho, že jsem se při tvorbě diplomové práce vracela do dětství a dětských knih, musím zmínit ty publikace, které jsou mému srdci nejbližší a nejvíce mne ovlivnily. V první řadě je to Povídání o pejskovi a kočičce od Josefa Čapka. *„Jak spolu hospodařili a ještě o všelijakých jiných věcech. Veselá vyprávění o dvou nerozlučných kamarádech, která potěšila již několik generací čtenářů. Povídání o tom, jak pejsek a kočička myli podlahu, jak pekli dort nebo o tom, jak si pejsek roztrhl kalhoty a kočička mu je zašila dešťovkou, si čítávali už prarodiče dnešních dětí. Autorův laskavý humor, kterým si bere na mušku drobné dětské nectnosti, jeho vcítění do dětského myšlení a krásný vroucný jazyk*

² Dostupné z: <http://www.sutnar.cz> [22.4.2016]

tvoří tuto milou knížku nesmrtelnou.”³ Tato kniha mě zasáhla nejen příběhově, ale i výtvarně. Ilustrace mám tak vryté do paměti, že se mohu domnívat o velkém vlivu linky pana Čapka na mou osobní tvorbu v oblasti ilustrace knih. Už jako malá jsem se snažila postavičky z knihy napodobovat při kreslení pastelkami. Dále nesmím opomenout Děti z Bullerbynu spisovatelky Astrid Lindgrenové, které mi maminka předčítala od útlého dětství, a ilustrace od paní Heleny Zmatlíkové jsou jedny z mých nejoblíbenějších.

Jako posledního určitě zmíním pana Jiřího Trnku, který je pro nás ilustrátory největším českým velikánem na poli ilustrace pro děti. Každý by měl mít podle mne doma Špalíček veršů a pohádek, plný klasických příběhů doplněných o mistrovské ilustrace. Kromě této knihy, kterou kreslil pan Jiří Trnka je mému srdci naprosto nejbližší sbírka zpěvné intimní lyriky od spisovatele Jaroslava Seiferta s názvem Maminka s jeho ilustracemi. Neznám něžnější knihu co pohladí duši, než od tohoto velikána a nositele Nobelovy ceny za literaturu.

4.2 Příprava návrhů

Proces přípravy byl velmi zdlouhavý a procházel několika fázemi hledání technického řešení celé práce.

Jako první bylo potřeba si udělat průzkum techniky odfiltrování barvy pomocí folie. Tudíž jsem se vrátila do dětství, hledala knihy a časopisy z té doby. Našla jsem pár příkladů užití této techniky především v dětských detektivních knihách a díky tomu pochopila, jak pracovat s tímto nápadem dál.

Moje první myšlenka byla, že kniha bude mít jednotné téma, nějaký zásadní příběh, ale po nějaké době přemýšlení a skicování jsem došla k názoru, že by práce byla zajímavější a méně plochá, kdybych

³ Dostupné z: <http://www.databazeknih.cz/knihy/o-pejskovi-a-kocicce-povidani-o-pejskovi-a-kocicce-12009?c=all?show=alldesc> [23.4.2016]

obsah absolutně uvolnila a nechala ilustrace, aby na sebe nijak nenavazovaly a byly tak s každým otočením stránky překvapující a tím i zábavnější. Tedy jsem od prvního nápadu upustila a po vzájemné shodě na tomto směru s vedoucí práce doc. MgA. Kristýnou Fišerovou, jsem začala skicovat nápady, které jsem měla v hlavě nebo mi právě vytanuly na mysli.

V první řadě jsem vymýšlela prostředí, situace, do kterých ukryji vtipné vnitřky. Inspiraci jsem brala v běžném životě a rozhlížení se kolem sebe. Pro první skici jsem používala červenou a modrou pastelku, abych si mohla rovnou zkoušet filtr v podobě červené fólie. Červená barva v tomto případě funguje nejlépe, proto jí používám v celé knize. Využila jsem tedy dvě primární barvy červenou a modrou.

Před začátkem tvorby jsem si musela vyzkoušet techniku v Illustratoru, kterou zvolím pro kresbu svých ilustrací. Měla jsem připravenou variantu, kdy bych kreslila štětcem a dělala kresby více nepravidelně a pak variantu, kdy jsem pracovala s perem a tvarovala z geometrických předmětů. Druhá verze byla pro tuto techniku čitelnější, a rozhodla jsem se pro ni možná i z toho důvodu, že odjakživa tíhnu ke tvoření z geometrických tvarů.

Dalším bodem bylo si určit formát knihy, který je důležitý pro to, jak bude kniha vnímána, jak bude na lidi působit. Formát je jedním z nejdůležitějších a nejzásadnějších rozhodnutí. V tomto směru jsem se opět řídila podle skic, kde jsem si zkusila v jakém měřítku je kresba dostačující. Po mém rozhodnutí kreslit dvoustranné ilustrace, jsem zvolila čtvercový formát 210 x 210 mm, se kterým se mi v tomto případě velmi dobře pracovalo.

5. Proces tvorby

5.1 Vektorové ilustrace

Jako při každé práci jsem začínala od skic. Nejdříve jsem skicovala pastelkami, kvůli zkoušce barevnosti. Dále už to nebylo potřeba, takže stačila tužka.

Skici jsem začala překreslovat do vektorů. „*Pojmem vektorová grafika se označuje jeden ze dvou hlavních způsobů ukládání dvourozměrných obrázků v elektronické podobě. Na rozdíl od bitmapové grafiky, u které se obrázek skládá z jednotlivých bodů, vektorová grafika využívá k popisu obrázků přesně definovaných geometrických útvarů, jako jsou body, přímky, mnohoúhelníky a především křivky, jimiž je možné jednoduše popsat jakýkoliv tvar. K výhodám vektorové grafiky patří především možnost jakýchkoliv změn velikosti obrázku, aniž by to mělo vliv na jeho kvalitu (toho se využívá například u vektorových map). Mezi další výhody patří možnost pracovat s jednotlivými prvky obrázku nezávisle na prvcích ostatních, určitý význam má i malá datová velikost vektorové grafiky. Vektorová grafika se nejčastěji používá na tvorbu logotypů, počítačovou sazbu, ilustraci a také například při tvorbě flashových animací. Mezi nejznámější vektorové editory patří Adobe Illustrator a Corel Draw.*“⁴

Reálné věci jsem stylizovala do čitelné kresby, kterou jsem tvořila pomocí tabletu a Adobe Illustratoru. V první řadě jsem nakreslila prostředí a vrchní červenou vrstvu s rastrem, a pak ukryté vnitřky modrou barvou, které jsem pak díky funkci „násobit“ spojila s červenými kresbami. Rastr je v celé práci velmi zásadní, jelikož na něm závisí zakrytí věcí, které se objeví a ztmavnou po přiložení filtru v podobě červené fólie. Bylo tedy nutné si vytvořit spektrum rastrů různých materiálů. Barevnost se tedy odvíjela od barvy fólie.

⁴ Dostupné z: <http://www.adaptic.cz/znalosti/slovnicek/vektorova-grafika/> [18.4.2016]

V ilustracích držím striktně jednotný styl, díky kterému spojuji i tématicky odlišné kresby. Především pracuji s linkou a občasnou menší barevnou plochou. Linka provází mou tvorbu již delší dobu a budu se jí držet i nadále, jelikož se mi s ní pracuje nejlépe a nejvíce mne tato práce baví. Tvorbu titulu jsem si nechala na konec, abych vystihla styl celé knihy, kterou jsem předtím nakreslila.

Posledním krokem k dokončení ilustrací byl zkuškový tisk, kde jsem si mohla zkontrolovat velikosti proporcí vůči formátu papíru a případné chyby v překrývání objektů. Tento tisk jsem provedla na obyčejné inkoustové tiskárně, avšak zkoušku barvy jsem dělala v tiskárně Analog!BROS, kde jsem v konečné fázi tiskla celou knihu.

5.2 Typografie

Při kreslení ilustrací jsem počítala vždy s místem pro krátkou větu, která má doplňující vtipnou funkci v knize. V tomto případě jsem tedy typografii umístila do klidové části formátu, kde neruší samotný příběh kresby. Barevně navazuje na modré vnitřky a používám ho v středně tučném řezu.

Do mé autorské knihy jsme vybrala písmo Museo, které považuji za velice svěží a moderní. Font Museo navrhl designer Jos Buivenga v roce 2008. Písmo je děláno v pěti řezech, z nichž využívám tři: medium v textu knihy, další tenký v tiráži a tučný řez na titulní straně.

5.3 Vazba

Knižní vazba je můj velký koníček, takže při vymýšlení autorské knihy tento fakt hrál velkou roli. Věděla jsem od začátku, že moje knížka si zaslouží něco trochu netradičního, co bude vyjadřovat její hravost a veselost.

I přes to, že kniha není tvořena speciálně pro děti, ale pro širší spektrum čtenářů, jsem se inspirovala leporelem, avšak v jiné knižní

podobě. Vazba je řešena tak, že kniha je v pevných deskách zavěšena jen z přední strany, listy jde otáčet jako v klasické knížce, ale dá se i roztáhnout jako leporelo po celé šířce až do jednoho dlouhého pásu. Díky tomuto se může dílo stát i knihou objektem. Vazba je inspirovaná japonskou knižní vazbou, která je je jednou z mých nejoblíbenějších. Uvnitř zadní strany desek je kapsa, kde čtenář najde lupu s červeným filtrem pro odhalování ukrytých kreseb v knize.

Během tvorby vazby jsem se setkala s pár problémy s papírem. Jelikož desky jsou červené, kromě titulní strany, která je na stejném papíru jako vnitřek knihy, musela jsem vybrat odstín papíru, který bude ladit s tiskem. Ale mé očekávání většího výběru ve specializovaných prodejnách s papírem se dočkalo zklamání. Výběr nebyl natolik široký, abych si mohla vybrat, jak barvu, tak i zároveň vhodnou gramáž na potahování desek. Nakonec jsem vyřešila tento problém tak, že jsem nakombinovala 80ti gramový papír na hřbet a na potah desek jsem využila papír s gramáží 210. Celkové vazbě to nijak neubralo na kráse, jen to bylo náročnější časově a na techniku provedení.

Vlastnoruční vazba dělá z mé práce stoprocentní autorský výtvar se vším všudy.

6. Technologická specifika

Již od první fáze přemýšlení jsem měla jasno, že budu pracovat s počítačem. I přesto, že k ručním technikám mám blízko, mi toto médium vyhovuje nejlépe. Proto jsem mu i přizpůsobila mé veškeré nápady na téma knihy. V rámci technologie s filtrací barvy se vektorová grafika hodí nejvíce kvůli čitelnosti a práci s rastrem.

Celá kniha je tvořena v programu Adobe Illustrator CS6 v barevném režimu CMYK. „*CMYK je barevný model založený na subtraktivním míchání barev. Používá se hlavně u reprodukčních zařízení, která barvy tvoří mícháním pigmentů. Model CMY obsahuje tři základní barvy - azurovou (Cyan), purpurovou (Magenta) a žlutou (Yellow). Jejich složením by měla vzniknout černá, ale při použití běžných tiskových barev není takto vzniklá černá příliš kvalitní. Proto se používá model CMYK, kde je navíc čtvrtá barva - černá (Key black). Jejím přidáním se navíc snižují náklady na tisk (černý pigment je levnější než barevný).*”⁵

K vytváření ilustrací jsem používala pero a tvarování pomocí geometrických objektů. V celé práci mi posloužil tablet Wacom i obyčejná počítačová myš.

S tiskem jsem se obrátila na tiskárnu AnalogBros, která má velké zkušenosti s tiskem autorských děl. Toto studio využívají umělci jako je Michal Škapa, Lukáš Hudec, David Böhm a Jiří Franta či Vladimír 518, kterých si nesmírně vážím a obdivuji je v profesním životě. V této tiskárně mi vyšli velmi vstřícně i v tiskových zkouškách, kde jsem hledala správný tón barev. V knize jsou použity dvě barvy, které svým překrýváním tvoří další tón. Bylo tedy nutné vyzkoušet několik barevných režimů k dosažení nejvíce funkční varianty vhodné k filtrování červené přes fólii.

⁵ Dostupné z: https://cs.wikipedia.org/wiki/Barevný_model [20.4.2016]

Měla jsem tedy možnost velmi vysoké kvality digitálního tisku na EPSON STYLUS PRO 9900, který má barevný rozsah s 11ti barevnými pigmentovými inkousty Epson UltraChrome HDR, a díky tomu špičkovou kvalitu s hladkými přechody a redukcí zrnitosti a rozlišením až 2 880 dpi. Je to má první zkušenost s takto kvalitním tiskem a musím říct, že výsledek mě nadchl, a to nejen ostrotí, ale převážně výdrží barvy, na kterou se vztahuje záruka nevyblednutí barvy po dobu sto let. Pro tisk byl samozřejmě použit speciální hlazený papír 189/g, který je opět od firmy Epson, speciálně vyvinutý pro tento druh tiskárny. Tento tisk byl samozřejmě mnohem nákladnější, než v obyčejné inkoustové tiskárně, ale výstup je natolik uspokojující, že nelituji investování do této nové zkušenosti.

7. Popis díla

Má autorská kniha humorně a s nadsázkou na dvojstranných ilustracích ukazuje, co se může často skrývat za věcmi, které míváme v běžném životě, a z toho důvodu se knížka výstižně jmenuje „Za”. Ilustrace na sebe tématicky nenasazují, a tak Vás překvapují při každém otočení stránky. Každá kresba v této knize je svébytné umělecké vyjádření, které funguje, jak v celku knihy, tak i samostatně. Ve většině ilustrací se jedná o jakousi parafrázi na naše životy.

V zadní straně desek knihy najdete lupu s červenou průhlednou folií, která vám pomůže hledat v celé knížce skryté objekty.

Tento kus knihy slouží spíše jako maketa, neboť pro šíření ve větším nákladu by bylo zřejmě nutné zvolit levnější materiál a produkční techniky, aby byl dostupný v cenové relaci pro veřejnost.

7.1 Titulní strana

Titulní strana vznikala ve chvíli, kdy jsem měla jasno v tom, jak kniha vevnitř vypadá, tudíž skoro nakonec, aby se stylově shodovala s vnitřkem. Pro přední stranu jsem byla sama sobě inspirací, neboť jakožto autor tohoto díla jsem vystylizovala svůj portrét s pro mě typickými znaky, jako je batoh a z něho vykukující výtvarné nástroje. Oči postavičky směřují nahoru na ukrytý mozek pod vlasy, kde již pracuji s rastrem a filtrací červené barvy.

7.2 Stromy

Humorná teorie, jak vlastně vznikají mraky na obloze pojaté fantazií dítěte. Jako malá jsem stále pátrala, kde spinkají veverka a kam se vždy ztratí, když vyběhnou do koruny stromů. Tudíž inspirací pro tento nápad byly mé teorie z mého dětství, kterými jsem si vysvětlovala, jak vznikají obláčky na nebi a kde vlastně bydlí veverka. Zvířátka kouřící své

dýmky a cigarety na terase svých krásných domečků snad vykouzlí úsměv na tváři každému.

7.3 Businessmen

Pohled za zeď serióznosti. Kresba vyjadřující, že i muži, o kterých byste si nikdy nemysleli, že mohou mít i jinou povahovou stránku, ukazují pod filtrem svoji divokost pod saky. První postava je stylizována do homosexuálního muže s oblibou v ženském spodním prádle. Druhá postava je drsný motorkář s větším množstvím ochlupení a tetování.

7.4 Bouda

Považuji se za milovníka psů, takže ani v mé autorské knize nesmí chybět kapitola jejich roztomilosti. Tato dvojstrana ukazuje, že i pejsek uvázaný u boudy může mít velmi komfortní život za prkny svého příbytku. Pohodlí psa je pro mne, a myslím, že i pro mnoho dalších, na prvním místě.

7.5 Lovec

V této kresbě ukazují pohled do procesu namlouvání si nové lásky. Velmi častou naivitu ženy a muže, který se snaží na svůj objekt udělat ten správný dojem. Příkrášluje svou osobnost, a tak ženu namotává na své silácké řeči. Převážně vycházím ze svých zkušeností a pocitů ze seznamování se s potencionálním partnerem, které převádím do vtipné formy ilustrace.

7.6 Les

Jedna z ilustrací, kterou jsem si doslova užila, je pohled do kriminality lesa. Největší ohnisko zločinu jsem umístila do keřů s borůvkami, jelikož mě odjakživa děsil hmyz, který se tam ukrývá, a my tam jen tak strkáme stále ruce, když sbíráme borůvky. Toto je tedy moje výpověď o kriminalitě a nebezpečnosti lesního života. Myslím si, že mohu nakreslit i toho nejnevinnějšího nejroztomilejšího tvora jako je ptáček,

který může přepadnout myš, a i krásnou berušku schopnou zabodnout žížalu, s tím, že si v tom každý najde své poučení i do reálného života.

7.7 Hipster

V případě tohoto nápadu jsem se obrátila pro inspiraci na subkulturu hipsterů, kteří jsou v uměleckém prostředí nyní velmi populární, a proto je vidím velmi často kolem sebe. V této kresbě se tedy objevují typické znaky hipsterů, od účesu a oblékání, až po Krymskou ulici, která je pro ně druhým domovem. Častá návštěva Krymské ulice a jejích podniků je nutnost pro každého správného hipstera. Do typického vousu je pak ukryto pár běžných věcí, jako je mobilní telefon, cigareta, kondom, peněženka, kapesní hodinky a klíče. Vše doplněno textem: „Tajemství hipsterova vousu odhaleno!”

7.8 Louka

Během procházky po louce jsem vymýšlela, co by se tak mohlo dít pod zemí, po které chodím. Takhle jsem přišla na nápad vytvořit kresbu, která bude ukazovat veselý život pod drnem. Stejně jak mne fascinovalo jako malou to, kde spí veverka, tak mne zajímalo i to, jak asi bydlí krtek, co nám stále dělá hromádky po celé zahradě a ničí tak tátův krásný trávník. V této ilustraci jsem tedy udělala z krtkova obydlí obdobu lidského způsobu života. Ilustrátor nemá hranice fantazie, takže i slepý krtek si může číst, když mu dáte brýle, a i mladá generace krtků může být raubířem, který tahá kost pod zemí psovi, co se pro ní hrabe metry hluboko. Strom, který roste oboustranně, ukazuje, že vše má rub i líc a to, že když něco není vidět neznamená, že to není. To ukazuje i rodinka brambor, která obličejovými grimasami vyjadřuje všechny možné nálady a povahy.

7.9 Babiččina skříň

„Nikdy raději nepátrejte po babiččině kariéerní minulosti.“ Tato věta doplňuje ilustraci podkrovního pokoje, kde ukazují, že i prostitutka zestárne a může mít rodinu nic netušící o její minulosti, čímž se její stará almara stává tajnou. Do skříňe jsem proto uložila věci, které odhalují tajemství její majitelky, jako vibrátory, kondomy, bičík, věci na obranu před agresory, ale i moc zvědavou kočku, která toho teď lituje.

7.10 Masna

Podnětem pro vymyšlení této ilustrace pro mě byla myšlenka na to, co by se stalo, kdyby psi viděli v lidech potravu. Tak jsem nakreslila svojí představu, jak by to asi vypadalo. Vtip je v tom, že si člověk může myslet jak je pes šťastný, že ho vidí, ale on při tom v něm cítí potravu. To symbolizují špekáčky, flák masa i kuřecí stehna v krácející postavě muže s vykrmeným břichem. Kresba je i lehká satira upozorňující na problém se světovou obezitou a s uvědoměním si, že v dnešní společnosti máme velkou konzumaci masa, a díky tomu je člověk chodící masna.

7.11 Rybník

Pro další námět jsem si vybrala prostředí rybníka a života v něm. Pod rastr vody jsem umístila sumce, který studuje kuchařskou knihu, kde objevil recept na žabí stehýnka. Proto umístit na leknínový list na vodní hladinu žabu byla jasná volba pro pobavení diváka. Každý z nás máme nějaké koníčky a ani sumec není výjimkou. Zaměření na gastronomii mě napadlo díky tomu, že je teď velmi moderní zajímat se stále o to, co jíme a co vaříme. To, že kudy projdu, tam vidím kulinářskou školu, mě inspirovalo k nakreslení tohoto koníčku do zvířecí říše, jako odraz lidského moderního života.

7.12 Střecha

Lidstvo má obecně ve zvyku si nevážit toho, co v současnosti má, a přehlížet krásu věcí, na které je všeobecně zvyklé. Přesně toto byla úvodní myšlenka před realizací uvedené dvojstrany knihy s názvem střecha. Proto jsem využila rastru u oblečení rozvěšeného na balkoně k zakrytí krásného panoramatu. „Nenechte si ničím kazit výhled” je věta, která doplňuje kresbu. Zmíněná ilustrace má základy v mých častých procházkách Prahou kolem vysokých domů s balkony ověšenými prádlem, které brání ve výhledu kamkoliv kolem sebe. Kresbu jsem záměrně umístila na konec knihy, kde vyjadřuje závěr, a, i přes opět vtipné podání, asi nejhlubší myšlenku ze všech ilustrací. To proto, abychom nezůstávali slepí vůči svému okolí.

8. Přínos práce pro daný obor

Specifikovat přínos pro obor je velice těžké, protože si myslím, že to většinou ukáže až čas a závisí samozřejmě také na možnosti tuto mou knihu prezentovat dál i za hranicí školy po ukončení mého studia na Fakultě umění a designu Ladislava Sutnara. Bylo by pro mne ctí vydat knihu v nakladatelství typu Baobab či PageFive.

Rozhodně si myslím, že vtipných autorských knih není nikdy dost a jsem přesvědčena, že tato kniha dále rozšiřuje rozpětí kategorie o něco více, a to díky spojení knižní vazby a ilustrace s technikou filtrace barvy pomocí barevné průhledné folie. Přínosem je tedy podle mne samotný výběr a zpracování tohoto tématu. Celá práce je vrcholem mého šestiletého studia na této škole, a tak přínos má hlavně pro moji budoucí tvorbu, jelikož je to dílo, do kterého jsem dala největší kus sama sebe za všechny roky studia.

9. Silné stránky

Jak už zde bylo několikrát řečeno, za nejsilnější stránku knihy, považuji osobitý smysl pro humor a pohled na věc. V rámci vektorové ilustrace se u nás v ateliéru ilustrace moc neděje, a tak jsem jedna z mála, která se tomu tady věnuje. Věřím, že mě v následujících letech budou následovat další studenti, kteří na chvíli odloží tužku a vezmou do ruky pero od tabletu. Určitě za silnou stránku považuji také držení se trendu moderní ilustrace s využitím novějších technologií.

Myslím si, že tato kniha je celistvé dílo, které se drží jednoho stylu na všech pětadvaceti stranách, od té titulní až po tiráž, a přesto je překvapující i zábavná. Je zároveň důkazem toho, že kniha nemusí mít jednotný námět, aby byla sjednocená.

Velkým plusem je jeden z nejkvalitnější dostupných digitálních tisků v Praze, který dělá z knihy zase o něco luxusnější dílo, které vydrží beze změny barvy dlouhá léta.

Nesmím samozřejmě zapomenout na vazbu celé knihy, jejímž jsem autorem stejně tak jako obsahu. To, že je autorská kniha řešena ne tak tradičním stylem z ní dělá nejen knihu, ale i objekt a dosahuje tak na další rozměr uměleckého díla.

Závěrem bych dodala jen, že kladem je také to, že výstup práce splňuje můj daný cíl, jak zakončit své studium, tedy kvalitně a s humorem.

10. Slabé stránky

Slabou stránkou, i přes vysokou kvalitu tisku, je samozřejmě cena, která, v případě, že bych chtěla dělat více výtisků, je natolik závratná, že by při ceně pro běžného čtenáře, ani prodej knihy nepokryl náklady. V této situaci bych se musela obrátit na levnější variantu tisku.

Dalším záporem, především pro mne osobně, byl nedostatek času na realizaci. Jelikož jsem byla minulý rok v letním semestru na Erasmus programu v Itálii, kde nebyla možnost zapsání si více kreditů, byla jsem nucena si zapsat hodně předmětů i na diplomový rok, a tudíž jsem byla natolik vytížená doháněním úkolů pro jiné předměty, že jsem s realizací diplomové práce začala bohužel poměrně pozdě. Jediné, co mě zachránilo, byl připravený koncept a skici, které jsem měla promyšlené již dlouho před tím, než jsem začala pracovat na samotné realizaci autorské knihy.

11. Seznam použitých zdrojů:

a) Knižní a periodická literatura

1. BHASKARANOVÁ, Lakshmi. Podoby moderního designu. Bratislava: Slovart, 2007. ISBN 80-7209-864-0.
2. JANÁKOVÁ, Iva. Ladislav Sutnar - Praha - New York - design in action. 1. vyd. v Praze: Uměleckoprůmyslové muzeum, 2003. ISBN 80-7101-050-2.
3. KNIGHT, C & Glaser, J. Create memorable graphic design using mnemonics and visual hooks. RotoVSION, 2006. ISBN 978-2- 940361-26-7.
4. KOLESÁR, Zdeno. Kapitoly z dějin designu. Praha: Vysoká škola umělecko-průmyslová, 2004. ISBN 80-86863-03-4. TIMOTHY, Samara. Grafický design. Bratislava: Slovart, 2008. ISBN 978-80-7391-030-3.

b) Internetové zdroje

1. Dostupné z: <http://www.protisedi.cz/article/page-five-je-mlade-knihkupectvi-nakladatelstvi-zamerene-na-umeni-design-seznamte-se>
2. Dostupné z: <http://www.sutnar.cz>
3. Dostupné z: <http://www.databazeknih.cz/knihy/o-pejskovi-a-kocicce-povidani-o-pejskovi-a-kocicce-12009?c=all?show=alldesc>
4. Dostupné z: <http://www.adaptic.cz/znalosti/slovnicek/vektorova-grafika/>
5. Dostupné z: https://cs.wikipedia.org/wiki/Barevný_model

12. Resumé

The purpose of my book is to show with humor and a bit of exaggeration, what can hide beneath the things we see around us every day. It consists of two-page vector illustrations. It works on the principle of filtering the colors with a red foil, which helps us expose the objects hidden under the bitmap of the top drawing. That is the reason why the name of the book is 'Behind'. The illustrations don't follow the same storyline, so there is a surprise on every page. Every single drawing inside the book works by itself or as a part of the book.

In the illustrations I mostly work with nature, people, and things around us. My inspiration was everything I saw around me.

The drawings are made in a tablet application called Adobe Illustrator. The colors depend on the color of the foil, so I used red and light blue, that will become brighter by laying the red foil on it and exposing the inside of the drawing.

Even though this book is not made for children, I was inspired by a leporello book. My book has a different form though. The binding is made so that the first and last page have a hard cover. The rest of the pages can be turn like a normal book, unfolded like a leporello book, or even become one long strip. This enables the work to become a book object. Inside the back of the hard cover there is a pocket, in which a reader can find a magnifying glass with a red filter for unveiling the hidden drawings in the book.

The handmade binding makes the book a one hundred percent original creation of mine.

13. Přílohy

Příloha 1

Přípravné skici

Příloha 2

Ilustrace - Titulní strana

Příloha 3

Ilustrace - Stromy

Příloha 4

Ilustrace - Businessmen

Příloha 5

Ilustrace - Stromy

Příloha 6

Ilustrace - Businessmen

Příloha 7

Ilustrace - Bouda

Příloha 8

Ilustrace - Lovec

Příloha 9

Ilustrace - Les

Příloha 10

Ilustrace - Hipster

Příloha 11

Ilustrace - Louka

Příloha 12

Ilustrace - Babiččina skříň

Příloha 13

Ilustrace - Masna

Příloha 14

Ilustrace - Rybník

Příloha 15

Ilustrace - Střecha

Příloha 16

Ukázka knihy 1

Příloha 17

Ukázka knihy 2

Příloha 18

Ukázka knihy 3

Příloha 19

Ukázka knihy 4

Příloha 20

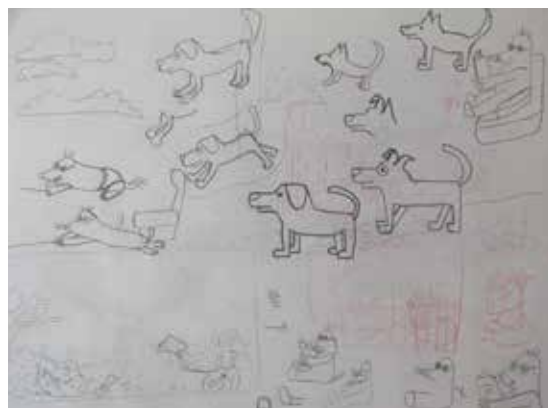
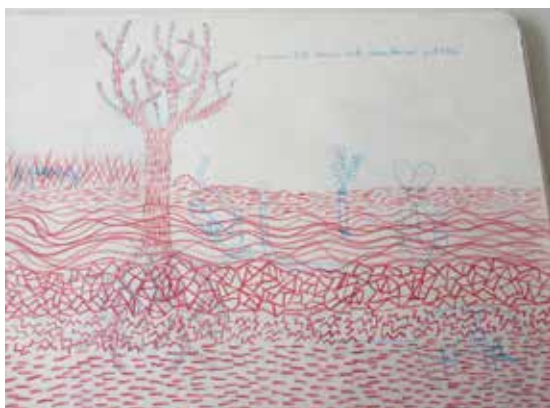
Ukázka knihy 5

Příloha 20

Ukázka knihy 6

Příloha 1

Přípravné skici

Příloha 2

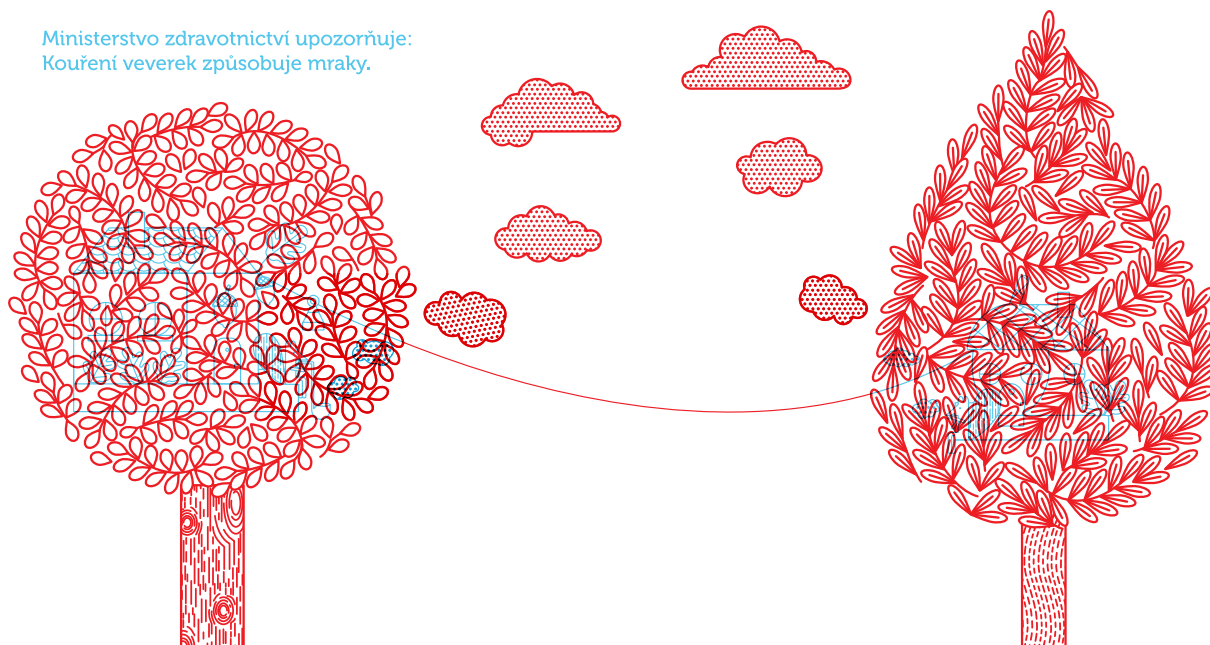
Ilustrace - Titulní strana

Příloha 3

Ilustrace - Stromy

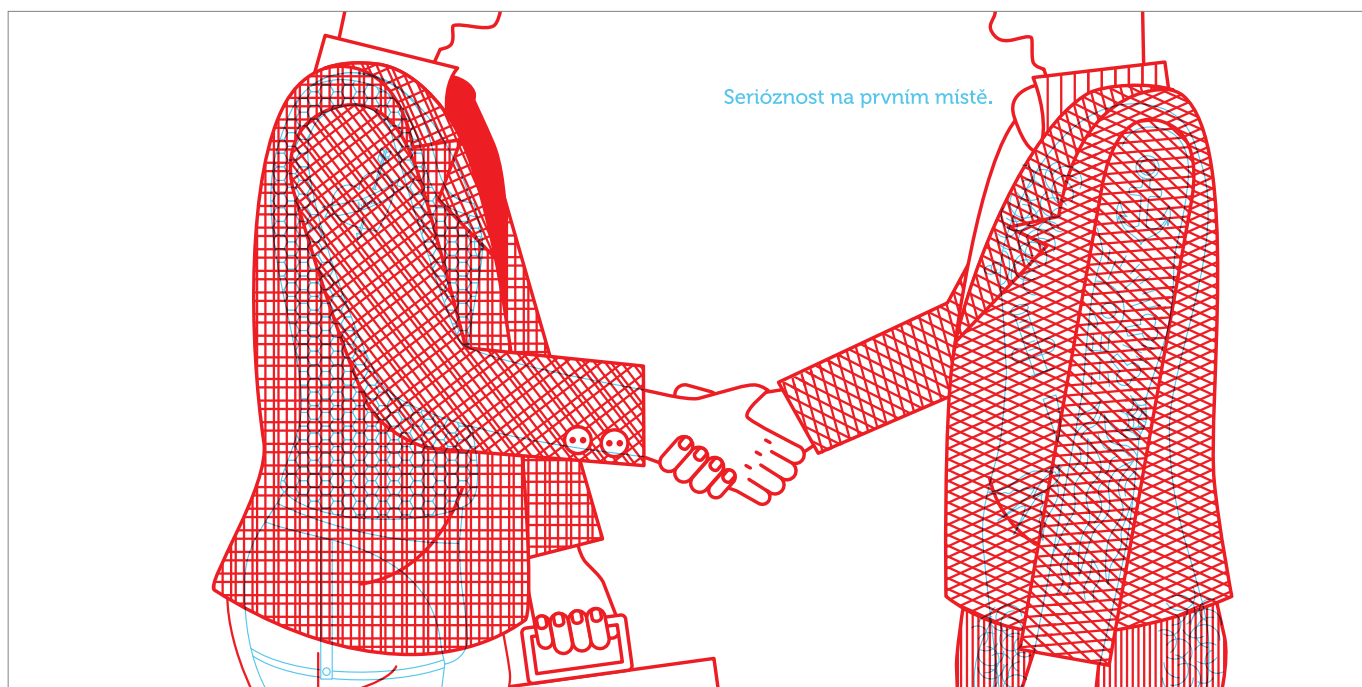
Ministerstvo zdravotnictví upozorňuje:
Kouření veverek způsobuje mraky.

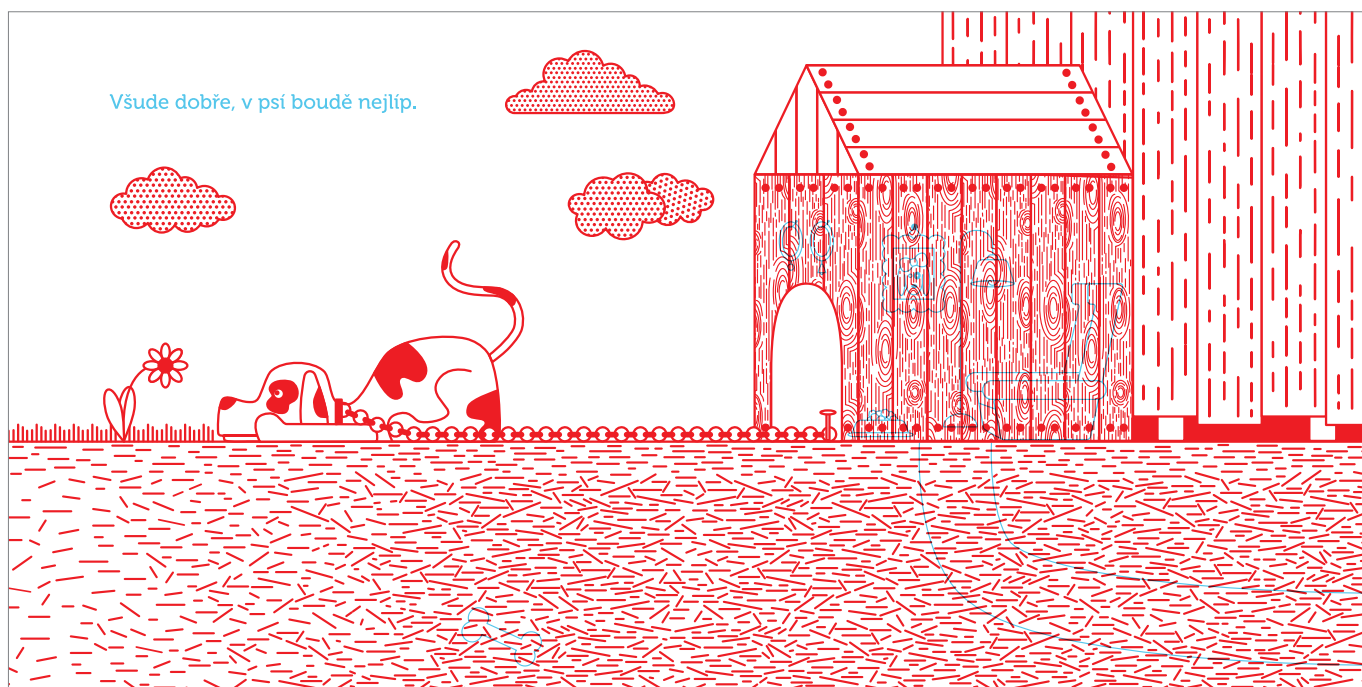
Příloha 4

Ilustrace - Businessmen

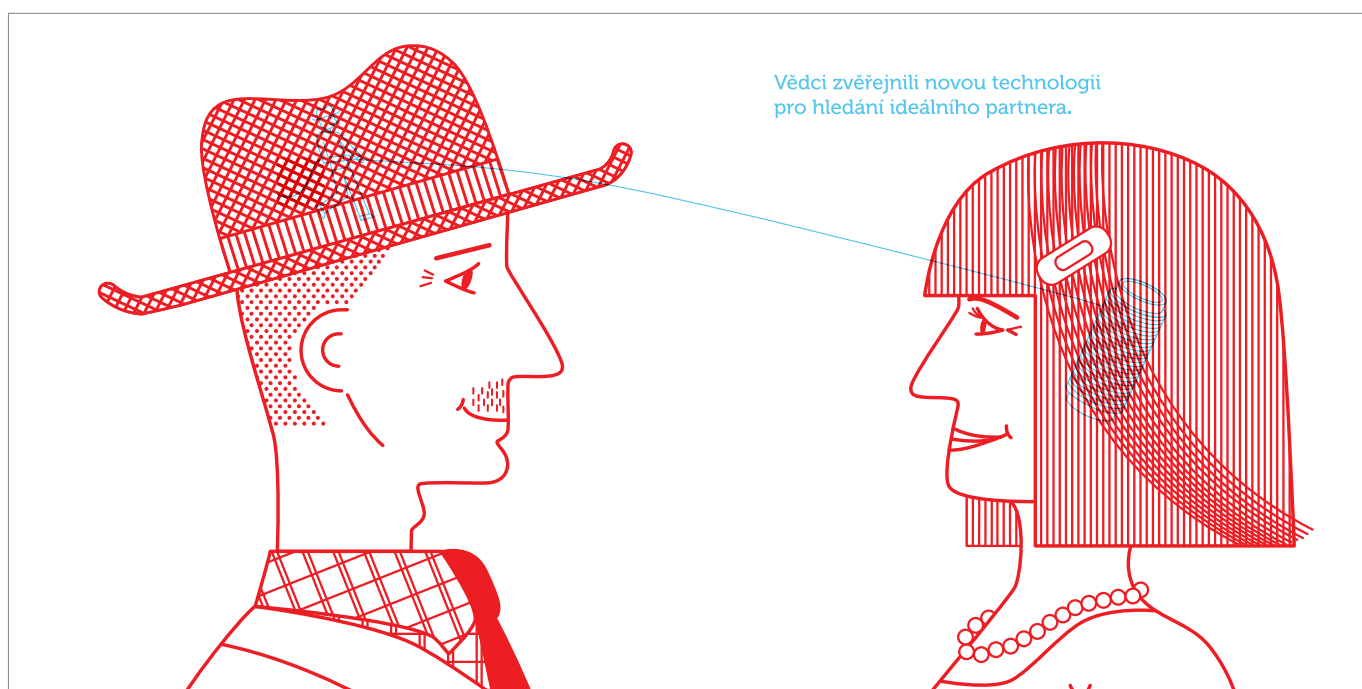
Serióznost na prvním místě.

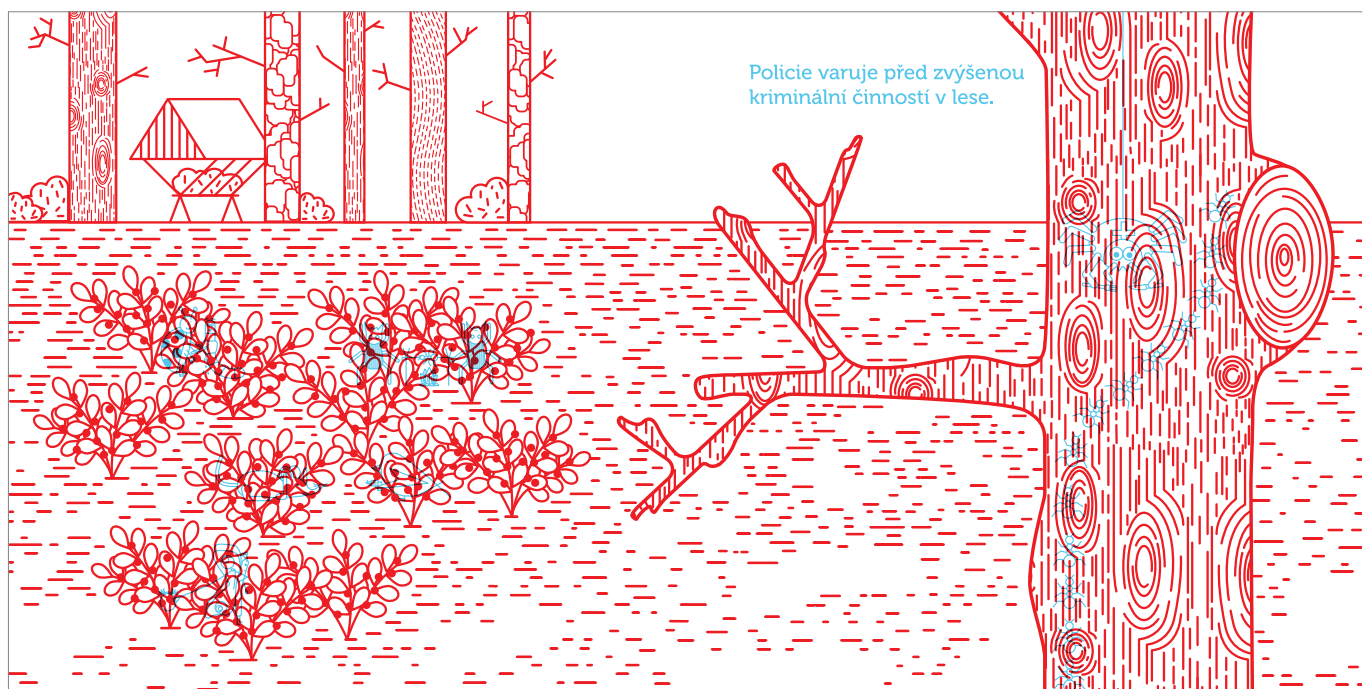
Příloha 7
Ilustrace - Bouda

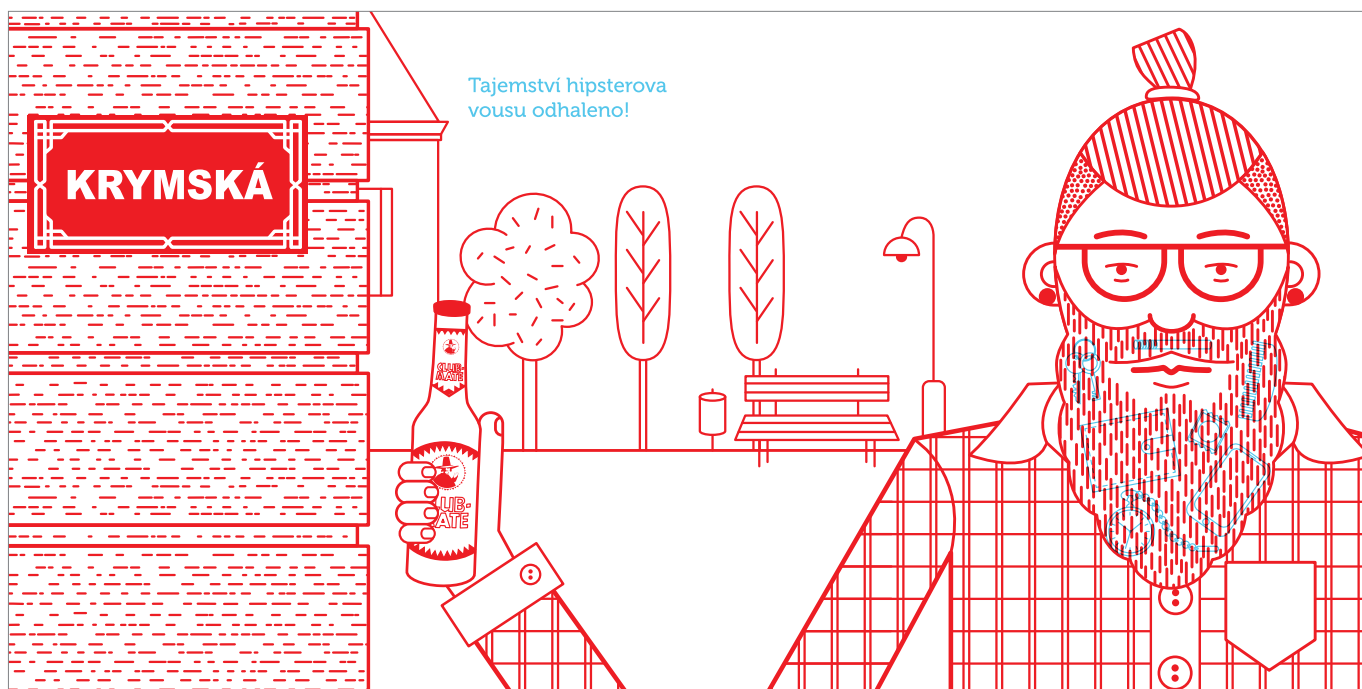
Příloha 8
Ilustrace - Lovec

Příloha 9
Ilustrace - Les

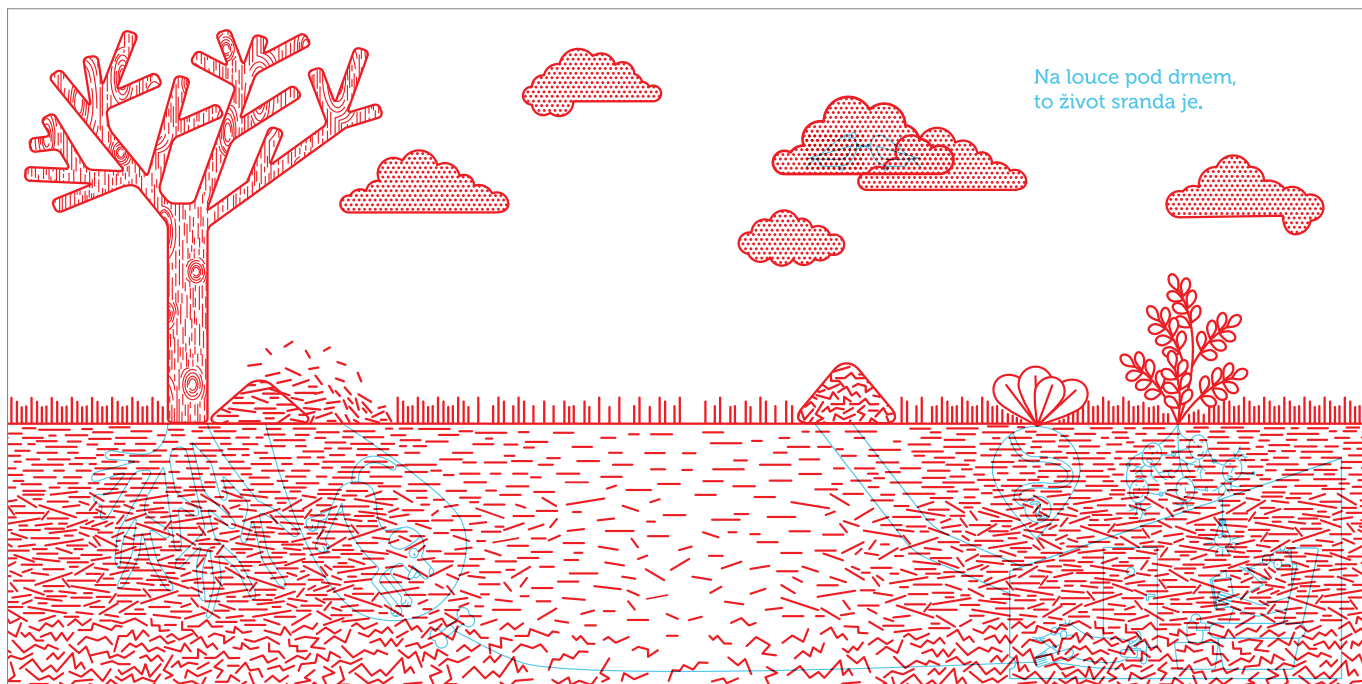

Příloha 10
Ilustrace - Hipster

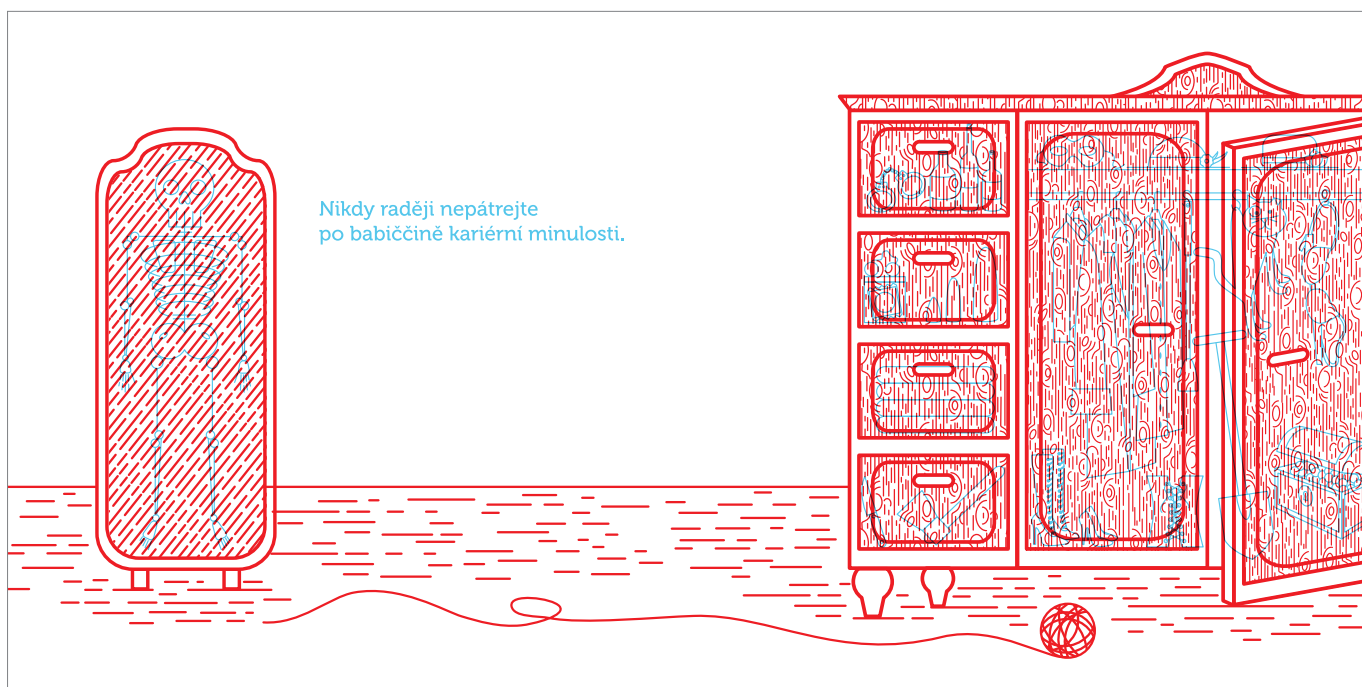
Příloha 11

Ilustrace - Louka

Příloha 12

Ilustrace - Babiččina skříň

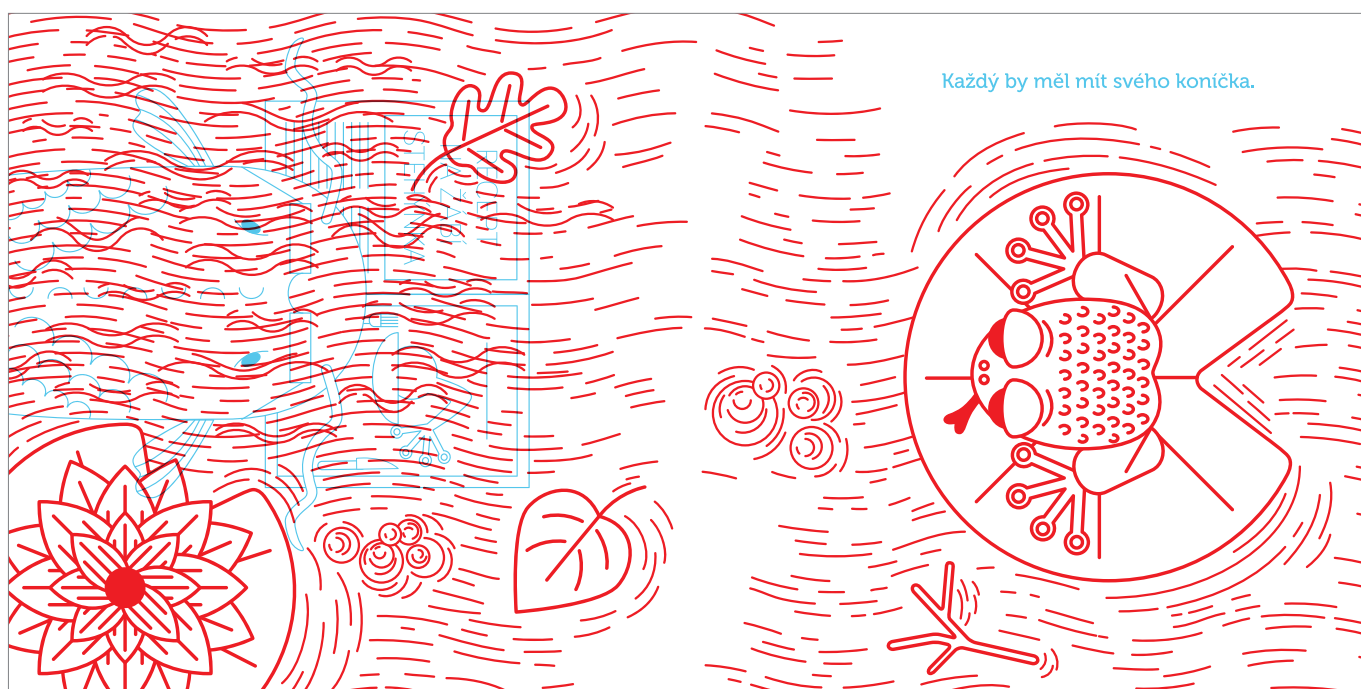
Příloha 13

Ilustrace - Masna

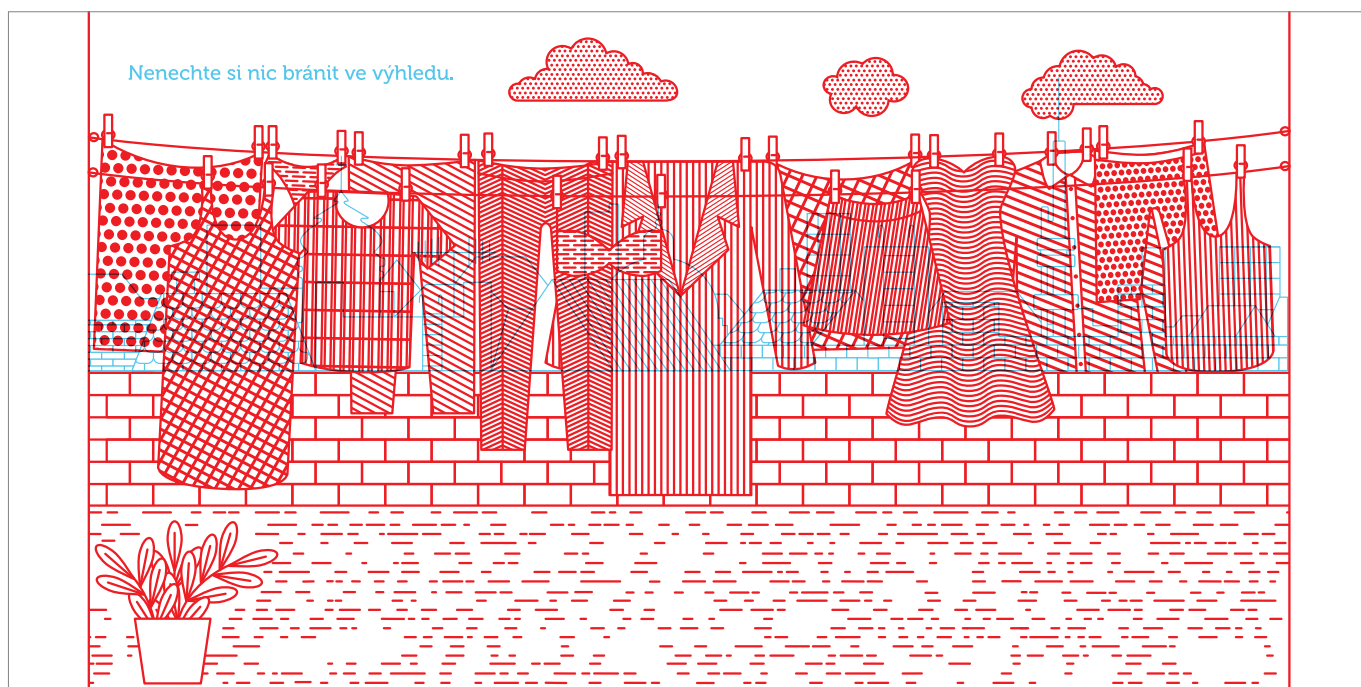
Příloha 14

Ilustrace - Rybník

Příloha 15

Ilustrace - Střecha

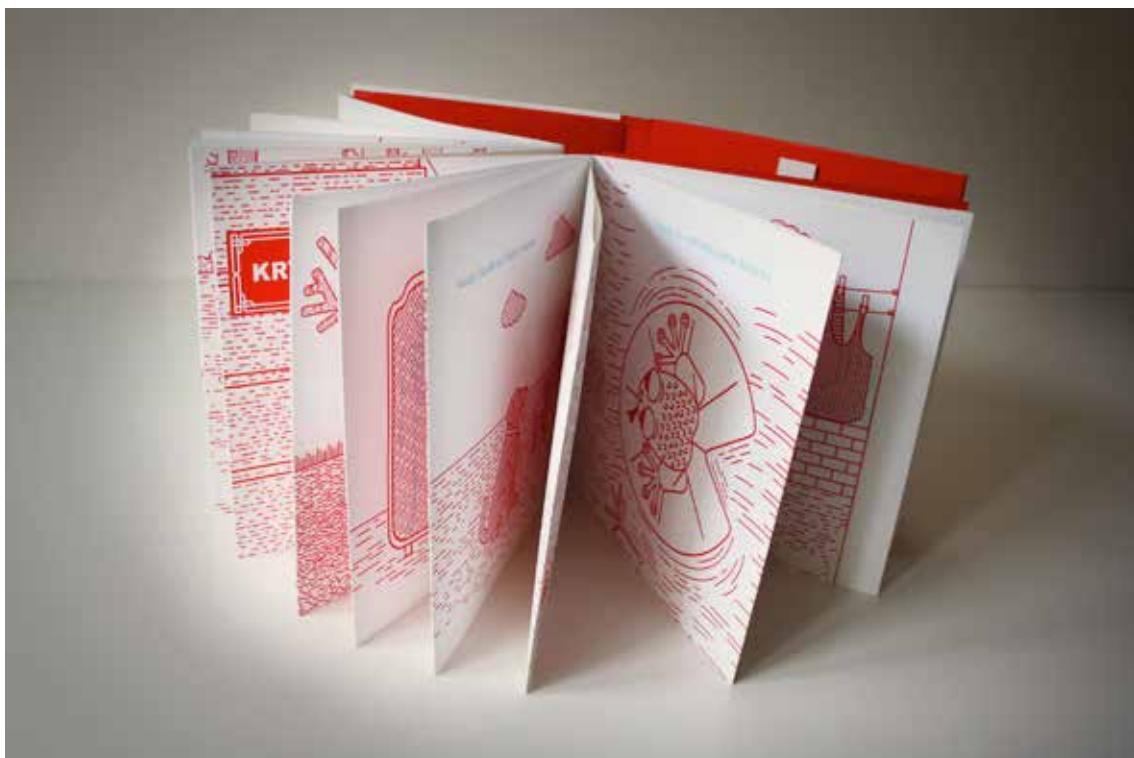
Příloha 16
Ukázka knihy 1

Příloha 17
Ukázka knihy 2

Příloha 18
Ukázka knihy 3

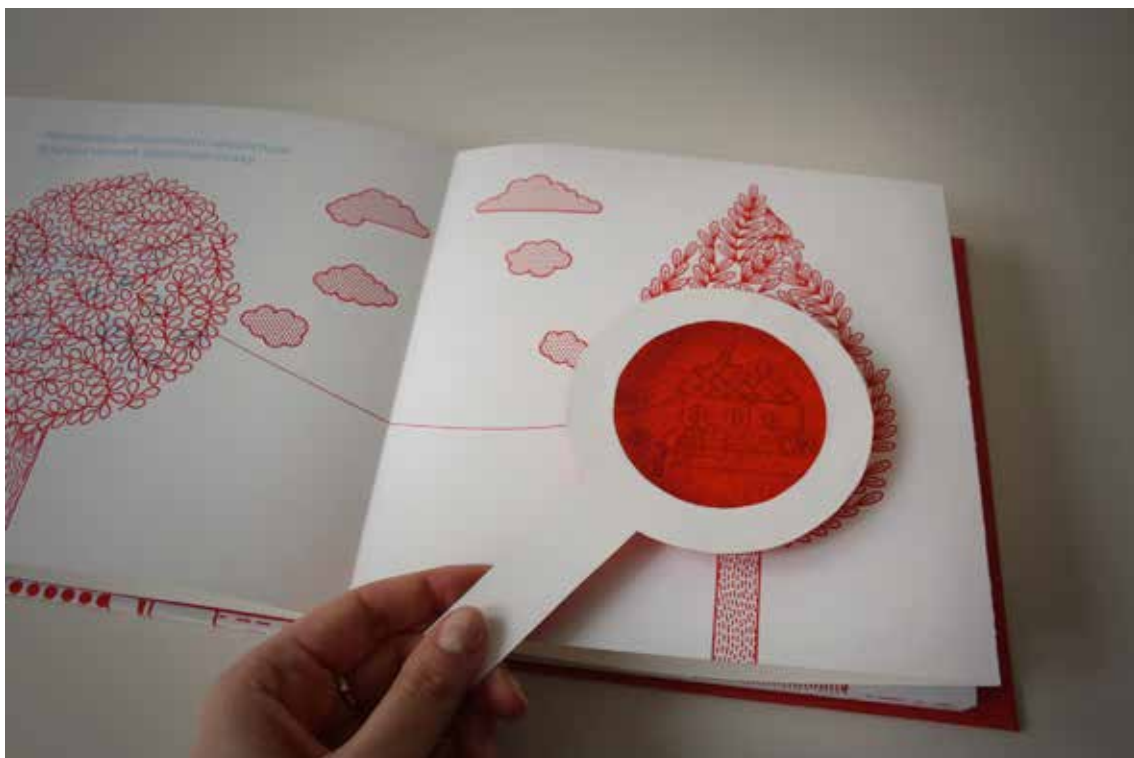

Příloha 19
Ukázka knihy 4

Příloha 20

Ukázka knihy 5

Příloha 21

Ukázka knihy 6

